

Håndhygiejne

Sygeplejefaglig instruks.

Udarbejdet af:

Gitte Friis, Ghita Felding Jensen, Christina Christens, Hanne Jensen

Godkendt:

Revideres:

September 2013

Ansvarlig for revidering af dokument:

Tovholder for Clearing House i Hillerød Kommune.

Formålet:

At beskytte borgere og personale mod kontaktsmitte og dermed forebygge infektioner.

Målgruppe:

Lederer, medarbejdere og frivillige på plejecentre, i hjemmeplejen og på rehabiliteringsafdelingen.

Definition af begreber:

Håndhygiejne: De procedurer der knytter sig til at forebygge, fjerne eller reducere kontaminering med mikroorganismer på hænder og håndled.

Ren procedure: Opgave, hvorunder der enten er en begrænset, men acceptabel risiko for kontaminering af hænder, håndled eller miljø, - eller opgave, hvortil der ikke ønskes at tilføre udefrakommende mikroorganismer til proceduren/opgaven.

Uren procedure: Procedure, hvorunder der er risiko for kontaminering af personalets hænder og håndled eller miljøet med potentielt sygdomsfremkaldende mikroorganismer.

Engangshandsker: Handsker, der anvendes for at beskytte borgere og personale mod kontaminering med potentielt sygdomsfremkaldende mikroorganismer.

Hudpleje: Brugen af hudplejemidler til at forebygge udtørring af huden på hænderne.

Mikroorganismer: Mikroskopiske bakterier, virus og svampe.

Fremgangsmåde og procedure:

Hånddesinfektion er førstevalg før alle rene procedurer, efter alle urene procedurer samt før og efter handskebrug.

Hvis hænderne er synligt forurenede med blod, sekret, ekskrementer eller andet biologisk materiale, skal de vaskes med vand og sæbe og skal efterfølgende indsmøres i hånddesinfektionsmiddel.

Procedure for hånddesinfektion:

Hånddesinfektion skal altid udføres med håndsprit (etanol 70-85%) tilsat hudplejemiddel .

- tag 3-5 ml (2 pumpeslag) håndsprit
- bearbejd håndspritten i håndfladen, på fingerspidser, omkring tommelfingre, på håndryg, om håndled, mellem fingre. Indgnid til tørhed

- hænder holdes fugtige med håndsprit i ca. 30 sek

Procedure for håndvask:

- skyl hænder og håndled (koldt eller tempereret vand)
- tag 1-2 pumpeslag sæbe
- bearbejd mekanisk vand og sæbe mellem fingre, på fingerspidser, på håndryg, i håndfladen og omkring håndled i ca. 15 sekunder
- skyl sæben grundigt af
- hænder og håndled trykkes tørre med engangshåndklæde og håndbetjent vandhane lukkes med det brugte engangshåndklæde.

Procedure for anvendelse af handsker:

Ved risiko for forurening med blod, sekreter og ekskreta eller andet biologisk materiale samt ved rene sår på hænder og håndled.

- sprit altid hænder før handsker tages ud af dispenser
- under procedurer skal handsker være hele
- handsker skal straks tages af efter endt procedure
- skift handsker mellem procedurer
- fjern handsker ved at krænge manchetten ud over resten af hånden, således at indersiden vendes ud
- sprit altid hænder efter handskebrug
- det er tilladt at skifte handsker uden efterfølgende hånd-desinfektion ved kortvarige procedurer hos samme borger, hvis handskerne på forhånd er taget ud af dispenser, og hvis rene procedurer foretages før urene procedurer

Hudpleje:

- Brug hudplejemidler for at forebygge udtørring af huden på hænderne

Negle:

- Negle skal være synligt rene, hele og kortklippede
- Neglelak eller neglesmykker må ikke anvendes
- Kunstige negle må ikke anvendes
- Neglebånd skal holdes hele og glatte

Ur, hånd- og håndledssmykker:

- Der må ikke bæres fingerringe, armbånd, armbåndsur og andre smykker på hænder og underarme.
- Der må ikke forekomme piercinger og implantater på hænder og håndled.

Ærmelængde på arbejdsdragter og uniformer:

- Ærmer på arbejdstøj og uniformer skal være til eller over albueniveau

Håndskinner, armstrømper, fingerforbindinger, plaster og lignende:

Håndskinner, armstrømper og fingerforbindinger må ikke anvendes

- Personale med sår på hænder eller håndled kan have patientkontakt eller udføre rene eller urene procedurer. Er såret rent, kan det dækkes med forbinding, og der skal anvendes handsker
- Forbinding og handsker skiftes mellem hver procedure og efterfølges af hånddesinfektion.
- Ved tegn på infektion, eksem eller forbindinger på hænder og håndled eller underarme skal afdelingsledelsen træffe beslutning om eventuel fraværsmedling eller overførsel til andet arbejde

- I tvivlstilfælde kan der konfereres med hygiejnesygeplejersken på Hillerød Hospital

Ansvar:

Sygeplejerske / SSA/SSH

Referencer:

Den Danske Kvalitetsmodel Standard 1.5.5. Opdateret 15/11 11

Klinisk retningslinje for håndhygiejne, juli 2009.

<http://www.kliniskeretningslinjer.dk/images/file/Godkendt.pdf>

Værd at vide om håndhygiejne. Statens Seruminstitut:

http://www.ssi.moch.dk/data/ssi-prim/lm_data/lm_3349/index.html

Kliniske retningslinjer er vurderet efter AGREE-instrumentet.

Bilag:

Bilag 1: Indikatorer for håndhygiejne

Bilag 2: Registreringsskema til brug ved observation af håndhygiejne

Bilag 3: Visuel håndhygiejnearvisning

Bilag 1: Indikatorer for håndhygiejne

Der afholdes audit x2 årligt i maj og november måned.

Audit afholdes på en af lederne udvalgt dag. Dagen bestemmes på den enkelte arbejdsplads i hjemmeplejen, på plejecentre og på rehabiliteringsafdelingen.

Antal medarbejdere og frivillige i plejen eller køkken, der ikke bærer ringe, armbåndsurre eller armbånd (98%)

Antal medarbejdere og frivillige i plejen eller køkken, der ikke har lange eller kunstige negle (98%)

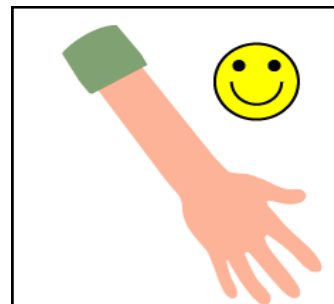
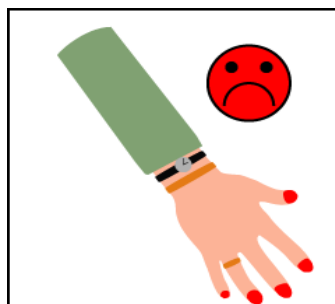
Antal medarbejdere og frivillige i plejen eller køkken, som ikke har lakerede negle eller neglesmykker (98%)

Antal medarbejdere og frivillige i plejen eller køkken, som ikke har piercing eller implantater på hænder og håndled (100%)

Antal medarbejdere og frivillige i plejen, der siger at de anvender håndsprit som førstevalg (90%)

Bilag 3: Visuel håndhygiejneanvisning

HÅNDHYGIEJNE

SPRIT HÆNDER, DET VIRKER BEDST!

Procedure for hånddesinfektion

- Hånddesinfektion skal udføres når huden ikke er synligt forurenet.
- Der skal påføres 3-5 ml. håndsprit.
- Gnid håndspritten ind overalt på alle fingre, mellem fingrene, på håndryggene, på håndfladerne og omkring håndleddene.
- Hold huden fugtig i mindst 30 sek.
- Gnid hænderne til de er tørre.

Procedure for håndvask

- Vask hænder, når huden er synligt forurenet
- Skyl hænderne inden brug af sæbe.
- Gnid sæben ind overalt på alle fingre, mellem fingre på håndryggene, på håndfladerne og omkring håndled i mindst 15 sek.
- Sæben afskylles under rindende koldt eller tempereret vand.
- Tryk huden tør med engangshåndklæder
- Undgå at røre vandhaner med de rene hænder, brug et engangshåndklæde eller køkkenrulle.
- Herefter sprittes hænderne

- Ingen ringe, armbånd, armbåndsure eller piercinger/implantater på hænder og håndled
- Kortklippede rene negle uden neglelak, kunstige negle eller neglesmykker
- Intakt hud - brug hudplejemiddel efter behov
- Kortærmet tøj

